

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

8 novembre 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire, le séjour,
l'établissement et l'éloignement
des étrangers,
en vue de qualifier le mariage
de complaisance d'infraction continue**

(déposée par MM. Gerolf Annemans,
Bert Schoofs et Peter Logghe)

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

8 november 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 15 december
1980 betreffende de toegang
tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging
en de verwijdering van vreemdelingen
tot omschrijving van het schijnhuwelijk
als een voortdurend misdrijf**

(ingediend door de heren Gerolf Annemans,
Bert Schoofs en Peter Logghe)

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi vise à incriminer, outre le fait de contracter un mariage de complaisance, également celui d'être marié sur la base d'un mariage de complaisance, et ce, afin d'empêcher que la prescription de l'action publique n'intervienne avant que le mariage de complaisance ne soit découvert et de permettre également de poursuivre pénalement les mariages de complaisance contractés à l'étranger.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt ertoe om, behalve het aangaan van een schijnhuwelijk, eveneens het gehuwd zijn op basis van een schijnhuwelijk strafbaar te stellen. Dit voorkomt dat de verjaring van de strafvordering intreedt voor het schijnhuwelijk aan het licht komt, en maakt tevens de strafrechtelijke vervolging van buitenlandse schijnhuwelijken mogelijk.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i>		<i>Bestellingen:</i>	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail: publications@lachambre.be		e-mail: publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 1er septembre 2011, lors de l'ouverture de l'année judiciaire, MM. Yves Liégeois et Piet Van den Bon, respectivement procureur général et avocat général près la Cour du travail d'Anvers, ont jeté un fameux pavé dans la mare. Dans leur mercuriale, ils se sont longuement étendus sur les effets de l'afflux disproportionné d'étrangers sur la sécurité sociale. Selon les magistrats anversois, il s'agit "d'un énorme gaspillage de revenus de remplacement et d'aide sociale" consécutivement à l'afflux de "réfugiés qui ne contribuent nullement à notre économie". Selon les magistrats anversois, les récentes initiatives législatives en matière d'asile et d'immigration peuvent peut-être "avoir un effet rassurant à l'égard du citoyen inquiet, ce qui est positif, mais l'effet sera minime sur le terrain, elles n'auront du moins aucun effet réparateur sur les dommages déjà causés à notre tissu social."

Une audition du procureur général Liégeois et de l'avocat général Van den Bon, accompagnés de trois magistrats spécialisés, s'est tenue le 21 septembre 2011 à la Chambre des représentants, en réunion commune des commissions de la Justice, des Affaires sociales et de l'Intérieur. Mme Chantal Merlin, première substitute du procureur du Roi, a présenté un exposé concernant notamment la problématique du regroupement familial et des mariages de complaisance. Elle a renvoyé, à cet effet, à la "Fiche de suivi législatif des mariages de complaisance" qu'elle a établie et dans laquelle elle évoque, à propos des mariages de complaisance contractés à l'étranger, le problème de l'impossibilité — prévue à l'article 4 du Code pénal — de punir en Belgique les infractions commises hors du territoire du royaume, sauf dans les cas déterminés par la loi.

Les mariages de complaisance contractés à l'étranger ne peuvent donc, en principe, pas être poursuivis en Belgique. Pourtant, ce sont précisément ces mariages qui, selon elle, sont à l'origine de la plupart des problèmes. Pour incriminer les mariages de complaisance contractés à l'étranger, Mme Merlin avance deux solutions. La première consiste à inscrire l'infraction à l'article 10ter du Titre préalable du Code de procédure pénale, qui énumère une série d'infractions dont l'auteur est passible de poursuites en Belgique lorsqu'il s'en est rendu coupable en dehors du territoire belge. La deuxième solution consiste à qualifier l'infraction visée à l'article 79bis de la loi sur les étrangers d'infraction

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op 1 september 2011, bij de opening van het gerechtelijke jaar, gooiden Yves Liégeois en Piet Van den Bon, respectievelijk procureur-generaal en advocaat-generaal bij het Arbeidshof te Antwerpen, een fameuze steen in de kikkerpoel. In hun mercuriale gingen zij uitgebreid in op de effecten die de buitenproportionele instroom van buitenlanders heeft op de sociale zekerheid. Volgens de Antwerpse magistraten is er sprake van "een enorme verspilling van vervangingsinkomens en sociale bijstand" als gevolg van de instroom van "gelukzoekers die geen enkele bijdrage leveren aan onze economie". De recente wetgevende initiatieven inzake asiel en migratie kunnen volgens de Antwerpse magistraten misschien een "angstverdrivende uitwerking hebben op de ongeruste burger, hetgeen positief is, maar de uitwerking op het terrein zal minimaal zijn, laat staan dat ze enig herstellend effect zullen hebben op de schade die nu al is toegebracht aan het sociale weefsel."

Op 21 september 2011 vond er in de Kamer van volksvertegenwoordigers een hoorzitting plaats met procureur-generaal Liégeois en advocaat-generaal Van den Bon, vergezeld van drie gespecialiseerde magistraten, in een gezamenlijke vergadering van de commissie voor de Justitie, de commissie voor de Sociale Zaken en de commissie Binnenlandse Zaken. Eerste substituut-procureur des Konings Chantal Merlin gaf een uiteenzetting over onder meer de problematiek van de gezinshereniging en de schijnhuwelijken. Zij verwees daarbij naar een door haar opgestelde "Fiche wetsevaluatie schijnhuwelijken". Daarin wijst zij in verband met buitenlandse schijnhuwelijken op het probleem dat op grond van artikel 4 van het Strafwetboek misdrijven die buiten het grondgebied van het Rijk worden gepleegd, in België niet bestraft kunnen worden behalve in de gevallen bij de wet bepaald.

Buitenlandse schijnhuwelijken kunnen dus in beginsel niet in België vervolgd worden. Nochtans leveren de buitenlandse schijnhuwelijken volgens haar de meeste problemen op. Met het oog op de strafbaarstelling van buitenlandse schijnhuwelijken schuift mevrouw Merlin twee oplossingen naar voren. De eerste oplossing bestaat erin het misdrijf op te nemen in artikel 10ter van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, waarin een aantal misdrijven wordt opgesomd waarvoor eenieder in België kan worden vervolgd, wanneer hij er zich buiten het grondgebied van België aan heeft schuldig gemaakt. De tweede oplossing bestaat erin het misdrijf van artikel 79bis van de vreemdelingenwet

continue, c'est-à-dire à rendre punissable le fait d'être marié sur la base d'un mariage de complaisance. Dès lors, si les intéressés se rendent en Belgique, l'infraction se poursuit en Belgique et les tribunaux belges sont automatiquement compétents.

Cette dernière solution permet également d'éviter que l'infraction soit déjà prescrite au moment où elle est découverte. À l'heure actuelle, le mariage de complaisance est qualifié d'infraction instantanée. La prescription de l'action publique commence donc à courir dès la célébration du mariage. Or, le mariage de complaisance n'est parfois découvert que plusieurs années plus tard. Si le mariage de complaisance devient une infraction continue, la prescription ne commence à courir qu'à partir de la fin du mariage, par divorce, par exemple. Le ministère public dispose ainsi de plus de temps pour exercer l'action publique.

La présente proposition de loi vise à incriminer, outre la conclusion d'un mariage de complaisance, le fait d'être marié sur la base d'un tel mariage. À cet effet, elle complète l'article 79*bis* de la loi sur les étrangers par un § 3. Le délit ainsi défini sera dès lors passible des circonstances aggravantes visées aux alinéas 2 et 3 du § 1er. La modification législative proposée permet d'éviter que la prescription de l'action publique intervienne avant que le mariage de complaisance n'ait été découvert, et elle permet de surcroît de poursuivre pénalement les mariages de complaisance contractés à l'étranger.

te omschrijven als een voortdurend misdrijf, d.w.z. dat het gehuwd zijn op basis van een schijnhuwelijk strafbaar wordt gesteld. Wanneer de betrokkenen dan naar België komen, wordt het misdrijf in België voortgezet en worden de Belgische rechtbanken vanzelf bevoegd.

Laatstgenoemde oplossing voorkomt eveneens dat het misdrijf reeds verjaard is op het ogenblik dat het ontdekt wordt. Aangezien een schijnhuwelijk thans wordt omschreven als een ogenblikkelijk of aflopend misdrijf, begint de verjaring van de strafvordering immers te lopen vanaf het ogenblik van de huwelijksvoltrekking. Soms komt het schijnhuwelijk echter pas jaren later aan het licht. Door van het schijnhuwelijk een voortdurend misdrijf te maken, zou de verjaring pas beginnen te lopen vanaf de beëindiging van het huwelijk, bijvoorbeeld door echtscheiding. Het openbaar ministerie krijgt zo meer tijd om de strafvordering uit te oefenen.

Onderhavig wetsvoorstel strekt ertoe om, behalve het aangaan van een schijnhuwelijk, eveneens het gehuwd zijn op basis van een schijnhuwelijk strafbaar te stellen. Daartoe wordt artikel 79*bis* van de Vreemdelingenwet aangevuld met een derde paragraaf. Op het aldus omschreven wanbedrijf zullen dezelfde verzwarende omstandigheden van toepassing zijn als bedoeld in het tweede en derde lid van de eerste paragraaf. De voorgestelde wetswijziging voorkomt dat de verjaring van de strafvordering reeds intreedt voordat het schijnhuwelijk aan het licht komt, en maakt tevens de strafrechtelijke vervolging van buitenlandse schijnhuwelijken mogelijk.

Gerolf ANNEMANS (VB)
Bert SCHOOFS (VB)
Peter LOGGHE (VB)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 79*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers est complété par un § 3 rédigé comme suit:

"§ 3. Sera puni des mêmes peines que celles prévues au § 1er, celui dont le mariage aura été conclu dans les circonstances visées au § 1er."

6 octobre 2011

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 79*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wordt aangevuld met een paragraaf 3, luidende:

"§ 3. Met dezelfde straffen als bedoeld in § 1 wordt eenieder gestraft die gehuwd is ingevolge een huwelijk dat is gesloten in de omstandigheden als bedoeld in § 1."

6 oktober 2011

Gerolf ANNEMANS (VB)
Bert SCHOOFS (VB)
Peter LOGGHE (VB)